

RATKÓ JÓZSEF

Bartók

*Megdördül a patyolat homlok,
eljeszti a pimaszok
elbutult hegedűit.
Leinti a nagyszájú csendet.*

*Ajánl tiszta beszédet,
lezüllött szó helyett zenét.
S kiállva sárkányos kapukba
hazakiáltja a jövőt.*

*Lépked, im, térdig a földben,
néha már szeméig merül.
Medvével üzen igazat.
Pálcája kiegyenesített
villám.*

Apám

*Szememben jár-kei, mint a többiek.
Néha beszél meg énekel,
néha meg reszel, kalapál,
parázslík foga közt a szög,
vas fölé hajlik, aztán újra mászkál,
néha már annyira közel jön,
hogy csak az arcát látom,
bakancsa kopog a kövön,
teríték elé puha járdát,
ne essen nagyot, ha berúg,
mert a kocsmá mindig nyitva van —
de csak neki.*

Ha a részegek

*Ha a részegek elalusznak,
s a hegedű bebábozódik,
nem árvul el az éjszaka,
nem hal ki az ének, tovább szól,
mert dalolnak a haverok,
Pista a város peremén,
a városban második István,
Laci Szalonnán, Perkupán,
zsilettszélű országhatáron,
Simon a fogát pengeti,
vasból faragott furulyát fúj
fogadott földjén Buda Ferkó,
Anna virágot kondít, halottja van,
szemében gyermek ógyeleg,
Sárinak nyílt seb a szeme,
elhidegül tőle a csillag,
úgy jajdul, úgy énekel,
elhidegül tőlünk a csillag,
s dalunkba varangy raccsol.*

Bottal

*Ország alvége, nem jár
eső se erre, szél se
fordítja arcát erre,
szálljon a maga érejből
itt a homok, a lélek;
elbitangol innen a kő,
marad vályogsors, vályogvilág,
szemünkre borosta nő,
szemünk bogáncs lesz, megtapad
a csonton is, ha odavágjuk;
bajaink világszinvonalon;
vagyunk a halálban is elsők.*

*Allok itt bottal, magam előtt is,
vigyázok dudvára, muharra.
Senkit nem koronázok.*

Ami feledhetetlen

*Csak azt, ami feledhetetlen,
a kézen fogva vezetett kaszát,
vas jó ízét, a hajnal fejebúbját,*

*amikor megszületik,
fecske mocorgó talpát a tenyeremben,
kő hűségét, barázda fekete fényét,
kalapács hajnali paroláját,
ujjaim emlékeit,
kezed egy mozdulatát,
s a vihar gyorsfényképein szemed.*

Homloka elé

*Beköltözöm egy fába, tölgyfába talán,
kilakoltatott madarak manzárdszobáiba.
Sietve kiüritett városka az a fa,
utcáin limlom, elveszített madárének,
bevert, bezúzott levelek.
Hurcolkodom, szülővárosom lesz az a fa,
anyám is ott él, már szerelmes,
csak apám nem jött még haza,
ujja inog a szélben, énekét
hazahajtja messziről,
földindulással érkezik,
dünnyögve körülszimatol,
nem szól, csak kalapja dörög,
s este, amikor elalszik,
kiülünk homloka elé.*

